

socialmedicinsk tidskrift

femtioåttonde årgången häfte nr 3 1981

Sturegatan 4, Sundbyberg. Tfn 08/98 40 44

Postadress: 172 83 Sundbyberg

Postgiro 1179-1

Allmän redaktion:

Claes-Göran Westrin, redaktör och ansvarig utgivare

Ann Appelgren, red. sekr.,

Brita Bahrton, bitr. red. sekr.

Redaktionsutskott:

Erik Allander, professor i socialmedicin, Huddinge
Ragnar Berfenstam, professor em. i socialmedicin, Uppsala

Per Bjurulf, professor i socialmedicin, Linköping

Arne Borg, socialdirektör, Stockholm

Axel Gisslén, kommunalråd, Örebro

Gunnar Häggberg, socialchef, Falun

Olle Höök, professor i medicinsk rehabilitering, Göteborg

Willy Karlsson, socialchef, Örebro

Bengt Lindegård, professor i socialmedicin, Göteborg

Gunnar Lindgren, professor em. i socialmedicin, Lund

Ivan Magnusson, socialdirektör, Uppsala

Leif Svanström, professor i socialmedicin, Stockholm

Gösta Tibblin, professor, distriktsläkare, Sollentuna

Villy Wiklund, socialchef, Östersund

Prostitution

På hösten 1976 blossade en häftig debatt upp i massmedia kring prostitutionen. Den utlösande orsaken var ett Studio S-program i televisionen som framför allt ägnade förekomsten av barn- och ungdomsprostitution stor uppmärksamhet. Problemet uppmärksammades också i riksdagen och föranledde i början av 1977 dåvarande socialministern Rune Gustavsson att tillsätta en särskild utredning med direktiv som i korthet gick ut på att beskriva och analysera prostitutionens uttryck, orsaker och följder i Sverige samt dess aktuella struktur och omfattning. I direktiven ingick också att ge förslag till åtgärder som kunde bedömas lämpliga när det gäller prostitutionen och de sk sexklubbarna. Uppdraget gick till riksdagsledamoten Inger Lindquist, som blev enmansutredare. Hon biträdades av åtta sakkunniga och två sekreterare.

De sakkunniga utgjordes av Folke Elwien, polisintendent vid kriminalpolisen i Göteborg, Lars Grönwall, departementsråd i socialdepartementet, Rita Liljeström, docent i sociologi vid Göteborgs universitet, Sven-

Axel Månsson, sociolog vid Lunds universitet, Anders Nelin, polismästare i Södertälje, Leif Persson, kriminolog vid Stockholms universitet, Tage Sjöberg, departementssekreterare vid socialdepartementet samt undertecknad, socialdirektör i Stockholm. Huvudsekreterare blev Hanna Olsson, byrådirektör vid socialstyrelsen med biträde av sociologen Michael Frühling.

De nämnda sakkunniga och sekreterarna överlämnade efter tre års arbete en slutrapport i augusti 1980. Denna rapport har av socialdepartementet utgivits i en begränsad upplaga och ligger nu till grund för enmansutredarens arbete med sitt slutbetänkande.

Innehållet i detta temanummer är hämtat ur de sakkunnigas och sekreterarnas slutrapport. Rapporten är mycket omfattande och en så grundlig beskrivning av prostitutionens innebörd, orsaker, följder och omfattning har tidigare aldrig presenterats. Här återfinns också glimtar ur prostitutionens historia och en ingående sociologisk beskrivning av sambandet mellan samhälle, könsroller och sexualitet. Rapporten utmynnar i förslag till åtgärder, ägnade att begränsa prostitutionens omfattning och skadeverkningar.

Det har inte varit någon lätt uppgift att ur detta omfattande material välja ut begränsade avsnitt, lämpade för det utrymme som ett temanummer av Socialmedicinsk tidskrift erbjuder. Jag har till slut i samråd med utredningens huvudsekreterare valt ut rapportens sammanfattande avsnitt. Vissa definitioner och avgränsningar av begreppet prostitution borde också vara av intresse liksom en redogörelse för den brottslighet som vanligen förekommer i anslutning till prostitution. Två avsnitt ur Rita Liljeströms uppmärksammade kapitel om samhälle, könsroller och sexualitet har haft sin givna plats. Slutligen är det naturligt att avsluta med en skiss till samlade åtgärder mot prostitution.

Men som sagt, rapporten innehåller ofantligt mycket mer och ger en både inträngande och skakande bild av prostitutionen som företeelse. Den intresserade läsaren kan därför ha glädje av att veta att slutrapporten i sin helhet kommer att publiceras i en bok, som i slutet av mars ges ut på Liber förlag.

Arne Borg

Gästredaktör för detta nummer har varit Arne Borg, socialdirektör i Stockholm.